

У Х В А Л А
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

27.02.2023 року Слідчий суддя Заводського районного суду міста Николаєва Гаврасієнко В.О., за участю секретаря Трелі Г.В., прокурора Джос А.С., захисника Школьнікової І.Б., розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі суду м. Николаєва клопотання старшого слідчого першого слідчого відділу (з дислокацією у м. Николаєві) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Николаєві, Воровського П.П. про дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №62022150010000733 від 24.11.2022 за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч.7 ст.111-1 КК України,-

ВСТАНОВИВ:

Слідчий Першого слідчого відділу (з дислокацією у м. Николаєві) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Николаєві, Воровський П.П. за погодженням з прокурором Николаївської обласної прокуратури Кирпотенко О.В. звернувся до слідчого судді з клопотанням, в якому просив надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування (in absentia) кримінальних правопорушень за ч.7 ст.111-1 КК України у кримінальному провадженні № 62022150010000733 від 24.11.2022 відносно підозрюваного Шаха Леоніда Михайловича, 26.12.1995 року народження, який народився у с. Центральне Снігурівського р-ну Николаївської обл., громадянина України, раніше не судимому, проживаючого за адресою – Николаївська обл., Снігурівський р-н, с. Центральне, вул. 39, який на момент вчинення кримінального правопорушення обіймав посаду старшого інспектора відділу нагляду і безпеки Державної установи «Снігурівська виправна колонія №5».

В обґрунтування клопотання слідчий зазначив, що Першим слідчим відділом (з дислокацією у м. Николаєві) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Николаєві, здійснюється розслідування кримінального провадження № 62022150010000733 від 24.11.2022 за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч.7 ст.111-1 КК України.

Так, Шах Л.М. підозрюється в тому, що будучи громадянином України, маючи достатній рівень освіти, спеціальних знань і життєвого досвіду для розуміння факту захоплення та подальшого утримання російською федерацією території м. Херсон та інших населених пунктів Херсонської, Николаївської областей, усвідомлення проведення активної підривної діяльності проти України представниками спецслужб, правоохоронних та інших органів державної влади російської федерації, бажаючи допомогти окупаційній адміністрації російської федерації та зробити свій особистий внесок для утворення та функціонування на території Херсонської і Николаївської областей системи органів державної влади російської федерації, з метою становлення і зміцнення окупаційної влади та недопущення контролю Української влади, в порушення вимог ст. 19 Конституції України, якою передбачено, що органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, в червні 2022 року, більш точний час досудовим розслідуванням не встановлений, в період проведення військових дій на території Херсонської і Николаївської областей, використовуючи теоретичні знання і практичні навички, отримані в Україні, надав добровільну згоду на співпрацю з окупаційною владою російської федерації та добровільно зайняв в незаконному правоохоронному органі влади, створеному на тимчасово окупованій території, посаду заступника начальника відділу з режиму та нагляду Херсонського слідчого ізолятора №1 Управління служби виконання покарань по Херсонській області, після чого останній розпочав виконувати вказівки і розпорядження керівників окупаційної адміністрації російської федерації на вищевказаній посаді.

Таким чином. за викланих обставин внаслідок добровільного зайняття посади заступника

начальника відділу з режиму та нагляду Херсонського слідчого ізолятора Управління слідчого департаменту, виконання покарань по Херсонській області в незаконному правоохоронному органі, створеного на тимчасово окупованій території, а саме Управління служби виконання покарань по Херсонській області, Шах Л.М. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, а саме – у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території.

Посилаючись на те, що одержані під час досудового розслідування докази вчинення Шахом Л.М. причетності до вчинення вказаного кримінального правопорушення, наведене дає достатньо підстав вважати, що він розраховує на уникнення кримінальної відповідальності та не бажає настання для себе негативних наслідків у вигляді призначення зазначеного вище покарання. Усвідомлюючи, що вжиті ними заходи не забезпечили досягнення бажаного результату, а по справі фактично виконано всі слідчі (розшукові) та інші процесуальні дії, проведення яких необхідне та можливе, Шах Л.М. може досягти необхідного йому результату лише шляхом створення таких перешкод у здійсненні досудового розслідування, які б унеможливили звернення до суду з обвинувальним актом.

Прокурор в судовому засіданні підтримав клопотання, просив його задовольнити з підстав, зазначених у клопотанні.

Захисник в судовому засіданні не заперечувала проти задоволення клопотання.

Слідчий суддя, заслухавши учасників кримінального провадження, дійшов такого висновку.

Відповідно до ч 2 ст. 1 КПК України кримінальне процесуальне законодавство України складається з відповідних положень Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Кодексу та інших законів України.

Згідно зі ст. 297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень глави «Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень».

Частиною 2 статті 297-1 КПК України визначено, що спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді, в тому числі у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 111, 408 КК України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук. Здійснення спеціального досудового розслідування щодо інших злочинів не допускається, крім випадків, коли злочини вчинені особами, які переховуються від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошені у міжнародний розшук, та розслідуються в одному кримінальному провадженні із злочинами, зазначеними у цій частині, а виділення матеріалів щодо них може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду.

Відповідно до ст. 297-2 КПК України з клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді має право звернутися прокурор або слідчий за погодженням з прокурором.

у клопотанні про здійснення спеціального досудового розслідування з підстав, передбачених цим Кодексом, крім передбачених абзацом другим частини другої статті 297-1 цього Кодексу, зазначаються:

- 1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;
- 2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;
- 3) виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини;
- 4) відомості про те, що підозрюваний виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, та/або відомості про оголошення підозрюваного в міжнародний розшук;

5) виклад обставин про те, що підозрюваний переховується від органів слідства метою ухилення від кримінальної відповідальності;

6) перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання.

Згідно з ч. 1 ст. 297-4 КПК України слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, якщо прокурор, слідчий не доведе, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

Під час вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати наявність достатніх доказів для підозри особи щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення. За наслідками розгляду клопотання слідчий суддя постановляє ухвалу, в якій зазначає мотиви задоволення або відмови у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування (ч.ч. 2,3 ст. 297-4 КПК України).

В судовому засіданні встановлено, що Шах Л.М., перебуваючи на посаді старшого інспектора відділу нагляду і безпеки «Снігурівська виправна колонія № 5», відповідно до ст.ст. 6 Закону та ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», являлась представником установи виконання покарань, яка входить до складу Державної кримінально-виконавчої служби України та здійснює правозастосовні та правоохоронні функції, тобто був працівником правоохоронного органу.

Так, після початку збройної агресії російської федерації проти України, яка розпочалася з неоголошених і прихованих вторгнень на територію України підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації, що переросла в повномасштабне збройне вторгнення на суверенну територію України, констатоване на найвищому юридичному рівні Резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй «Агресія проти України» A/RES/ES-11/1 від 02.03.2022 та проміжним рішенням Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй від 16.03.2022, збройні формування російської федерації, крім інших сухопутних територій, в строк до 03.03.2022 зайняли міста Херсон, Генічеськ, Скадовськ, Олешки, Каховку, Нову Каховку, Голу Пристань Херсонської області, м. Снігурівку Миколаївської області, тимчасово окупувавши зазначені території в межах Херсонської та Миколаївської областей, із розташованими в них державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими об'єктами, які на даний час контролюються та утримуються російськими військами.

З метою встановлення і зміцнення окупаційної влади та недопущення контролю Української влади на територіях населених пунктів Херсонської, Миколаївської областей, які на даний час контролюються та утримуються російськими військами, представниками російської федерації з числа своїх громадян, громадян України та місцевого населення Херсонської області були сформовані незаконні органи влади, які виконують функції, в тому числі, правоохоронних органів, тим самим вчиняють діяння на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України.

Так, у відповідності до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» тимчасово окупована російською федерацією територія України (далі – тимчасово окупована територія) є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Правовий статус тимчасово окупованої території, а також правовий режим на тимчасово окупованій території визначаються цим Законом, іншими законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, принципами та нормами міжнародного права. Тимчасова окупація російською федерацією територій України незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для російської федерації жодних територіальних прав.

Відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 1-1 цього Закону тимчасово окупована російською федерацією

територія України (тимчасово окупована територія) – це частини території України, в межах збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування російської федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації.

Згідно ч.ч. 1, 2, 3 ст. 9, ст. 19 цього Закону державні органи, утворені відповідно до Конституції та законів України, їх посадові та службові особи на тимчасово окупованій території діють лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Будь-які органи, їх посадові та службові особи на тимчасово окупованій території та їх діяльність вважаються незаконними, якщо ці органи або особи створені, обрані чи призначені у порядку, не передбаченому законом. Будь-який акт (рішення, документ), виданий органами та/або особами, передбаченими частиною другою цієї статті, є недійсним і не створює правових наслідків, крім документів, що підтверджують факт народження, смерті, реєстрації (розірвання) шлюбу особи на тимчасово окупованій території, які додаються до заяви про державну реєстрацію відповідного акта цивільного стану. Особи, винні у порушенні вимог цього Закону, несуть відповідальність, передбачену законом.

Так, у травні-червні 2022 року, більш точний час досудовим розслідуванням не встановлений, однак не пізніше 10.06.2022 окупаційною владою російської федерації на тимчасово окупованій території м. Херсон, незаконно створено орган влади: Управління служби виконання покарань по Херсонській області, поклавши на вищевказаний орган виконання аналогічних завдань, які визначені для Державної кримінально-виконавчої служби України, однак які реалізуються в інтересах окупаційної влади російської федерації зі здійснення заходів щодо здійснення державної політики у сфері виконання кримінальних покарань.

У цей же період, Шах Л.М., будучи громадянином України, маючи достатній рівень освіти, спеціальних знань і життєвого досвіду для розуміння факту захоплення та подальшого утримання російською федерацією території м. Херсон та інших населених пунктів Херсонської, Миколаївської областей, усвідомлення проведення активної підривної діяльності проти України представниками спецслужб, правоохоронних та інших органів державної влади російської федерації, бажаючи допомогти окупаційній адміністрації російської федерації та зробити свій особистий внесок для утворення та функціонування на території Херсонської і Миколаївської областей системи органів державної влади російської федерації, з метою становлення і зміцнення окупаційної влади та недопущення контролю Української влади, в порушення вимог ст. 19 Конституції України, якою передбачено, що органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, в червні 2022 року, більш точний час досудовим розслідуванням не встановлений, в період проведення військових дій на території Херсонської і Миколаївської областей, використовуючи теоретичні знання і практичні навички, отримані в Україні, надав добровільну згоду на співпрацю з окупаційною владою російської федерації та добровільно зайняв в незаконному правоохоронному органі влади, створеному на тимчасово окупованій території, посаду заступника начальника відділу з режиму та нагляду Херсонського слідчого ізолятора №1 Управління служби виконання покарань по Херсонській області, після чого останній розпочав виконувати вказівки і розпорядження керівників окупаційної адміністрації російської федерації на вищевказаній посаді.

Таким чином, за викладених обставин, внаслідок добровільного зайняття посади заступника начальника відділу з режиму та нагляду Херсонського слідчого ізолятора Управління служби виконання покарань по Херсонській області в незаконному правоохоронному органі, створеного на тимчасово окупованій території, а саме Управління служби виконання покарань по Херсонській області, Шах Л.М. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, а саме – у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території.

06.01.2023 в рамках кримінального провадження відносно Шаха Л.М. складено письмове повідомлення про підозру за ч. 7 ст. 111-1 КК України, яке вручити в день складення, відповідно до ч. 1 ст. 278 КПК України, не надалось можливим у зв'язку з переховуванням Шаха Л.М. від органів досудового розслідування на тимчасово окупованій території Херсонської області.

З огляду на викладене, письмове повідомлення про підозру, відповідно до вимог ч. 1 ст. 135 та 2971 КПК України, ч. 3 ст. 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», опубліковано 11.01.2023 у газеті Кабінету Міністрів України «Урядовий кур'єр» та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Також було опубліковано повістку про виклик підозрюваного Шаха Л.М. на 16.01.2023, 19.01.2023 та 23.01.2023 для отримання у кримінальному провадженні № 62022150010000733 від 24.11.2022 письмового повідомлення про підозру у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, допиту в якості підозрюваного, проведення одночасних допитів та для проведення інших слідчих та процесуальних дій.

Частиною 1 статті 278 КПК України передбачено, що письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення - у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Частиною 2 ст. 135 КПК України передбачено, що у разі тимчасової відсутності особи за місцем проживання повістка для передачі їй вручається під розписку дорослому члену сім'ї особи чи іншій особі, яка з нею проживає, житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання особи або адміністрації за місцем її роботи.

Крім того, у порядку ч. 2 ст. 135, ч. 1 ст. 278 КПК повідомлення про підозру Шаху Л.М. вручено адміністрації Снігурівській виправній колонії № 5 за місцем роботи останнього разом із повісткою про виклик на 16.01.2023, 19.01.2023 та 23.01.2023. Додатково повістку про виклик вручено матері Шаха Л.М. – Шах Олені Павлівні.

В той же час, проведені слідчі (розшукові) та процесуальні дії для встановлення місцезнаходження підозрюваного Шаха Л.М. свідчать про те, що він переховується від органу досудового розслідування на тимчасово окупованій території України – Херсонській області. Опубліковану в газеті Кабінету Міністрів України «Урядовий кур'єр» та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора повістку про виклики на 16.01.2023, 19.01.2023 та 23.01.2023 підозрюваний Шах Л.М. без поважних причин проігнорував та про причини своєї неявки орган досудового розслідування не повідомив.

Вказане є прямими порушенням підозрюваним Шах Л.М. вимог ч. 7 ст. 42 КПК України в частині виконання покладених на нього обов'язків щодо явки за викликом до слідчого та свідчить про його переховування від органів досудового розслідування з метою ухилення від кримінальної відповідальності.

Так, дослідивши матеріали клопотання, слідчий суддя дійшов висновку про наявність обґрунтованої підозри Шаха Л.М. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, що підтверджується зібраними у провадженні доказами, а саме: показаннями свідка Нагієва Руслана Джаваншира Огли; показаннями свідка Кривожехи Олександра Івановича; показаннями свідка Ярмоленко Оксани Максимівни; поясненнями свідка Дашко Олександра Володимировича; поясненнями свідка Яриги Юрія Володимировича; поясненнями свідка Бірюкова Бориса Юрійовича; поясненнями свідка Рябошапки Сергія Миколайовича; поясненнями свідка Цілішко Віктора Сергійовича; поясненнями свідка Алієва Юрія Андрійовича; поясненнями свідка Дьоміної Олександри Олександрівни; протоколом пред'явлення для впізнання зі свідком Алієвим Ю.А.; протоколом пред'явлення для впізнання зі свідком Цілінком В.С.; протоколом пред'явлення для впізнання зі свідком Дичком О.В.; протоколом пред'явлення для впізнання зі свідком Бірюковим Б.Ю.; протоколом пред'явлення для впізнання зі свідком Яригою Ю.В.; протоколом пред'явлення для впізнання зі свідком Рябошапкою С.М.; поясненнями свідка Михайлова Романа Андрійовича; протоколом допиту свідка Ємельянової Світлани Вікторівни; протоколом пред'явлення для впізнання зі свідком Ємельяновою С.В.; поясненнями свідка Рашина Кирила Вікторовича.

З огляду на викладене, враховуючи те, що Шах Л.М. обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, органом досудового розслідування надано достатньо доказів, які вказують на те, що підозрюваний перебуває на тимчасово окупованій території України, переховується від органу досудового розслідування з метою ухилення від кримінальної відповідальності, на виклики слідчого та прокурора не з'являється без поважних причин, приходжу до висновку про наявність достатніх підстав для здійснення спеціального досудового розслідування по кримінальному провадженню стосовно

КОПІЯ

підозрюваного Шаха Л.М.

А за такого, клопотання слідчого є обґрунтованим та таким, що підлягає задоволенню.
Керуючись ст.ст. 297-1, 297-3, 297-4, 376 КПК України,

УХВАЛИВ:

Клопотання старшого слідчого першого слідчого відділу (з дислокацією у м. Миколаєві) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Миколаєві, Воронського П.П. - задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні за № 62022150010000733 від 24.11.2022 стосовно підозрюваного Шаха Леоніда Михайловича, 26.12.1995 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбачених ч.7 ст.111-1 КК України.

Якщо підозрюваний Шах Леонід Михайлович, відносно якого постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування буде затриманий або добровільно з'явиться до органу досудового розслідування, подальше досудове розслідування щодо нього здійснюватиметься згідно із загальними правилами, передбаченими Кримінальним процесуальним кодексом України.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Слідчий суддя

В.О. Гаврасієнко

Секретар судового засідання
Заводського районного суду м.
Миколаєва
«04» 02 2023

